

Notat

1. september 2022

ORIENTERING OM DE FYSISKE RAMMER I LANDSBYEN SØLUND

Ved Lone Rasmussen, Direktør i Skanderborg Kommune

Indstilling

At DASSOS:

Tager orienteringen om de fysiske rammer i Landsbyen Sølund til efterretning

Sagsfremstilling

Skanderborg Kommune har i januar - juni 2021 udarbejdet en udviklingsplan på handicapområdet. Udviklingsplanen indeholder bl.a. situationsbeskrivelser og anbefalinger, der sætter fokus på, hvordan Skanderborg Kommune i fremtiden bedst imødekommer efterspørgslen i regi af rammeaftalerne for det specialiserede socialområde.

Udviklingsplanen anbefaler bl.a., at der foretages en analyse af Landsbyen Sølunds bygningsmæssige rammer. De fysiske rammer lever i en række sammenhænge ikke op til beboernes meget individuelle behov, og det manglende match udfordrer kvaliteten af tilbuddet samt arbejdsmiljøet. Udfordringen gælder i særlig grad beboere, der har behov for reduceret stimuli og herunder minimal kontakt med øvrige beboere. De fysiske rammer er ligeledes en væsentlig forudsætning for at efterleve krav fra såvel Socialtilsynet som Arbejdstilsynet om at tilbyde gode fysiske og psykiske arbejdsvilkår for medarbejderne.

Målgruppe og efterspørgsel

Alle Landsbyen Sølunds beboere har et massivt støttebehov i alle livets forhold. Den typiske udviklingsalder svinger fra seks måneder til fire år. Målgruppesammensætningen har ændret sig over de senere år. Efterspørgslen omfatter nu udelukkende borgere med store vanskeligheder/multiple diagnoser, der kræver en specialiseret pædagogisk indsats og en massiv tværfaglig støtte. Efterspørgslen er dermed alene på pladser til borgere, der ikke matcher mere traditionelle botilbud.

Borgerne i Landsbyen Sølund har brug for en særlig specialiseret indsats både når det gælder pædagogik, sundhed og psykiatri. Det fordrer en tæt og højt specialiseret tværfaglig indsats. Videnscenter Sølund Skanderborg (VISS), som er forankret i Landsbyen Sølund, støtter i høj grad udviklingen med

Dato

1. september 2022

Din reference

Lone Rasmussen (Direktør)

Tlf: +4587947003

Mobil: 21746711

Direktion2

Direktion2

Skanderborg Fælled 1

8660 Skanderborg

www.skanderborg.dk

kompetenceudvikling og konsulentbistand. VISS er en selvstændig enhed uden for det takstfinansierede område. VISS er desuden VISO-leverandør af ydelser efter henvendelser fra landets kommuner, der ønsker ekstern bistand, rådgivning og udredning i forhold til borgere med særlige behov og vanskeligheder.

Landsbyen Sølund har pr. 1. august 2022 10-12 borgere, der venter på en særligt skærmet døgnplads. Hertil kommer ca. 12. nuværende beboere, der har brug for skærmede omgivelser. Det betyder, at der p.t. mangler 20-25 særligt skærmede døgnpladser. Herudover er der ca. 20 borgere på venteliste til almindelig Sølund-døgnplads inkl. et mindre antal, der mangler endelig afklaring af målgruppematch.

Analyse af de bygningsmæssige rammer

Landsbyen Sølunds beboere har alle forskellige behov, men fælles for dem er, at de har brug for overskuelighed, relevante stimuli og god plads for at kunne have et liv og en hverdag, hvor de har det godt. De fysiske rammer bør matche borgernes behov og tilgodese medarbejdernes arbejdsmiljømæssige forhold.

Analysen af Sølunds bygningsmæssige rammer blev foretaget af firmaet Njordrum Care og lå færdig i juni 2022. Analysen konkluderer bl.a., at bygningerne er indelukkede og uden kontakt til udearealerne. Gangene er for trange, der er mangel på fleksibilitet (alle borgere tilbydes ens rammer trods meget forskellige behov) og overgange mellem det private og det fælles er for pludselige. Samtidig medfører lyd og akustikproblemer, at uro spredes sig. Endelig mangler der depotrum, hygiejnerum og tidssvarende medarbejderfaciliteter. Bygningerne er generelt nedslidte.

Byrådet i Skanderborg kommune blev i juni 2022 præsenteret for analysens forslag til en faseplan, der har til formål at håndtere de vigtigste og mest akutte bygningsmæssige udfordringer inden for en overskuelig fremtid. Byrådet blev ligeledes præsenteret for estimeret anlægsøkonomi samt mulig finansiering.

Følgende faseplan blev præsenteret:

- Etape 1: Skærmet §108-tilbud inkl. arealer til dagtilbud for beboerne. 8 pladser.
- Etape 2: Ombygning og udvidelse af Bygning 20 til 16 pladser.
- Etape 3: Ombygning og udvidelse af Atriumhuse. 5 deletaper á 2x16 pladser, i alt 160 pladser.

Etape 1 og 2 planlægges med henblik på etablering af særligt skærmede pladser.

Økonomi og takstsammensætning

Principielt er det køberkommunen (betalingskommunen), som gennem visitation vurderer og fastlægger indsatsniveau for deres borger. Skanderborg Kommune modtager gennem taksten betaling for den visiterede og dermed bestilte indsats. Gennemsnitstaksten for en døgnplads i Landsbyen Sølund er godt 1. mio. kr. pr. år for det samlede tilbud.

Landsbyen Sølunds økonomier er hvile-i-sig-selv-økonomier. Der er huslejefinansiering for almenboliger (selvstændigt regnskab), og resten finansieres via de årlige takstbetalinger for beboerne. Netto langsigtssomkostning for Skanderborg Kommune er derfor 0 kr. Dog bortset fra andelen af beboere fra Skanderborg (ca. 1/6).

De fysiske rammer er en forudsætning for mindre stress for både beboere og medarbejdere, og over tid forventes mere hensigtsmæssige bygninger i en vis grad at kunne mindske personalebehov i forhold til de nuværende forhold.

Direktion2
Direktion2
Skanderborg Fælled 1
8660 Skanderborg

www.skanderborg.dk

Det fremtidige Sølund

Det er nu og i fremtiden afgørende for Landsbyen Sølunds opgave, at tilbuddet geares til at være et bæredygtigt tilbud, hvor beboerne trives, og hvor også rammerne for et godt arbejdsmiljø for medarbejderne er til stede.

Landsbyen Sølund har mangeårig erfaring med at løse specialpædagogiske opgaver. Den nuværende og kommende målgruppe, der matcher den nationale efterspørgsel, betyder, at den samlede opgave stiger i kompleksitet af følgende årsager:

- Den samlede borgersammensætning rummer stigende specialisering
- De fysiske rammer matcher ikke i tilstrækkelig grad målgruppens behov
- Et krævende fysisk og psykisk arbejdsmiljø udfordrer rekrutteringen
- Stigende lovgivningsmæssige krav og tilsyn har over de seneste 10 år ændret præmisserne for opgavevaretagelsen markant.

Skanderborg Kommune ønsker fortsat at drive Landsbyen Sølund som et højt specialiseret tilbud til den efterspurgte målgruppe. Det kræver dog store investeringer på kommunens anlægsbudget.

I Regeringens udspil af maj 2022 på det specialiserede område er der nævnt muligheden for at søge afgrænset lånemulighed ved etablering af leverandører af specialfunktioner, som er aftalt i regi af rammeaftalerne (...), når der mangler kapacitet¹.

Landsbyen Sølunds fremtid som nationalt og regionalt tilbud afhænger af, at rammeaftalens parter bakker op om Skanderborg Kommunes bestræbelser på at tilbyde en højt specialiseret indsats, efterleve krav fra tilsynene og tilbyde gode fysiske og psykiske arbejdsvilkår for medarbejderne.

Skanderborg kommune anmoder med denne orientering om, at de øvrige kommuner i Region Midt, i forhold til den kommende rammeaftales indgåelse, overvejer:

- Svarer antallet af planlagte særligt skærmede specialiserede pladser i Landsbyen Sølund til det efterspurgte/behovet?
- Er der fortsat opbakning til at bruge tilbuddet i en grad, der berettiger til en omfattende renovering og ombygningsplan?

¹ Regeringens udspil ”Et liv med ligeværdige muligheder”, initiativ nr. 4, s. 15